IX. ÉVFOLYAM, 4. (132.) SZÁM ■ 1997. FEBRUÁR 27.

ÚJ KEMENESALJA

Kresznerics Ferenc Könyvtár Celldömölk

CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉTHETENTE MEGJELENŐ LAPJA ■ ÁRA: 27,50 FORINT

3862

Egészségnapok Alsóságon

Élénk egészségvédő tevékenység zajlik a Kemenesaljai Művelődési Központ Alsósági Klubjában. Keddi napon a reiki és a jóga klub tartja foglalkozásait.

Március 1–2-án egészségnapokat tartanak, amikor reggel kilenc órától este nyolcig *dr. Viktor Korjakin* orvos és csontkovács *Ferenczi László* előadó segítségével diagnosztikai és terápiás kompjuteres vizsgálatot végez az érdeklődőkön. A rendezvényt gyógytermékek és könyvek vására teszi teljessé.

gy.

Hogy ne kelljen rettegésben élniük

3863

Békét kötött a celli cigányság

Már jó ideje ellentét feszült a celli cigányság két csoportja között. A Nagyvárad utcaiak és a Horváth Elek utcabeliek között az idő múlásával egyre nagyobb lett a szakadék. Az ellentétek verekedések, rongálások, ablakbetörések formájában nyilvánultak meg, és odáig fajultak, hogy már-már alig mertek kimozdulni otthonaikból, tartva a másik féltől.

Egyszer már tettek kísérletet a békülésre, de az akkor balul sült el. Február 4-én aztán sikerült egy asztalhoz ültetni a két szemben álló tábor képviselőit egyeztető megbeszélésre. Ez a megbeszélés – úgy tűnik – konszenzushoz vezetett, mert a két csoport megegyezett, s a megegyezést jegyzőkönyvvel nyomatékosították.

Ezek szerint:

– Egymást a jövőben sem csoportosan, sem egyénileg nem provokálják, a kölcsönös tolerancia elvét betartják.

– Egymás gyermekeit egymás ellen nem uszítják, iskolába járásukat és a városban közlekedésüket nem akadályozzák.

– Garantálják, hogy egymás üzleti tevékenységét nem akadályozzák.

– Garantálják továbbá, hogy egymás vagyonát, járműveit, családi házát stb. a jövőben nem rongálják.

– Az alaptalan feljelentésektől a jövőben tartózkodnak.

Csak bizakodhatunk, hogy a megállapodásban foglaltakat mindkét fél betartja. **V.L.**

3864

Szalagavató az 50 éves gimnáziumban

Az oktatási intézmények életében az ismétlődésnek igen nagy szerepe van. Minden tanévben ugyanazok az események – évnyitó, félév, bizonyítványosztás stb. – zajlanak. Nincs ez másképpen – immáron ötven éve – a celldömölki Berzsenyi Dániel Gimnáziumban sem. Generációk váltják egymást és élik a megszokott hétköznapokat. Az évközbeni sok történés között a „nagyok", mármint a harmadikos és a negyedikes tanulók még egy, a többi iskolai jelentős naptól különböző esemény aktív részesei is. Magyarországon több évtizedes hagyományra visszatekintő ese-

(Folytatás a 2. oldalon)

MÁRVÁNY

MUNKARUHA, CSEMPE, JÁRÓLAP KISKERESKEDÉS

Celld., Mikes K. u. 27.

Munkaruhák, munkavédelmi cipők.

Csempék, járólapok széles választéka.

Fürdőszoba-berendezések, szaniterek, csaptelepek, fugázóanyagok, csempe-, járólapragasztók.

Szeretettel várluk kedves vásárlóinkat!

3865

Szőlészeti bemutató és előadás

Február 27-én (rossz idő esetén március 13-án) a szőlősgazdák és más érdeklődők számára érdekesnek ígérkező esemény lesz. A program a következő: 14 órakor találkozó a Sághegy-fogadónál, majd 16 óráig szőlőfajták megtekintése a Sághegyen **Fehér Tamás** szőlőjében. 17 órától Merre tart a magyar szőlészet? címmel **dr. Bakonyi László,** a Pannon Agrártudományi Egyetem keszthelyi kertészeti tanszékének adjunktusa tart előadást a Kemenesaljai Művelődési Központ hármas termében.

A rendezvényt, amelyet a TIE Vas Megyei Szervezete támogat, a Kresznerics Ferenc Könyvtár és a Honismereti Munkaközösség szervezi.

3866

Miért éppen a Müllex?

Január elsejétől változás következett be a celli szemétszállításban. Ezt a szolgáltatást eddig a Cellszolg végezte, most a körmendi székhelyű Müllex szállítja a celldömölki szemetet a várostól mintegy 70 kilométer távolságra. Ezzel egyidőben jelentős mértékben megemelkedtek a szemétszállítási díjak.

A kérdést úgy teszik fel a celldömölkiek: miért kell körmendiekkel végeztetni a hulladékszállítást, amikor van erre alkalmas helyi cég is, amely eddig is ellátta ezt a munkát?

A változás okairól **Dummel Ottótól,** a polgármesteri hivatal műszaki és vállalkozói osztályá-

(Folytatás a 2. oldalon)

Szalagavató az 50 éves gimnáziumban

(Folytatás az 1. oldalról)

mény a szalagavató. Ünnep, amelyet a celldömölki gimnázium is, különböző formában, de az iskola fennállása óta, megtartott.

Szerény, de bensőséges ünnep volt február 14-én az idei szalagavató a celldömölki Berzsenyi Dániel gimnáziumban. Mint annyiszor, a folyosó most is szűknek bizonyult, hisz annyian – szülők, barátok, ismerősök – jöttek el megnézni az „öregdiákká" való avatást. A köszöntő szavak az eddig elvégzett és a diákokra még váró feladatokról szóltak. Az iskolai kórus előadásában elhangzott több dal, és néhány, az alkalomhoz illő szavalat tette színesebbé a műsort. A szalagok feltűzésének feladata az idén is az osztályfőnökökre hárult. Ezt k övetően a végzős diákok köszöntötték a szüleiket, majd a bálteremmé előléptetett tornateremben a negyedikesek nyitótáncként keringőt táncoltak.

Gondolom, minden végzős büszkén viseli a szalagot, hisz az öregdiáki státus – ugyan múló – nem mindennapi dolog és összevissza világunkban – ahogy sok mindennek – ennek is megvan az igazoltsága és a helye.

gy.

Miért éppen a Müllex?

(Folytatás az 1. oldalról)

nak vezetőjétől kaptunk tájékoztatást.

A változtatás egyik alapvető oka az volt, hogy az eddig használt szemétlerakó hely közvetlenül a pápai közút mellett van, amiből nagyon sok probléma adódott. A megoldásra országos pályázatot írtak ki, amire a Cellszolg és a Müllex reagált. A két cég közel azonos díjért vállalta volna a szállítást azzal a különbséggel, hogy a fejlesztéshez a Cellszolg az önkormányzattól várta volna a segítséget.

– Ismerve a Celszolg gépparkjának állapotát, ez egy időzített bomba lett volna, hisz egy korszerű hulladékszállító jármű 20 millióba kerül – mondta az osztályvezető.

A Müllex pályázatát azért részesítette előnyben a képviselőtestület, mert ugyanazon szállítási díjért a saját gépparkját és lerakóhelyét ajánlotta.

– Az év elején sok volt a panasz a szemétszállításra...

– A problémának két oka volt: az egyik, hogy a Cellszolg az év végén már nem végezte el a szemétszállítást, az ünnepek alatt szemétben maradt a város. A másik, hogy a Müllex dolgozói eleinte nem rendelkeztek kellő helyismerettel, nem tudták, hol találják egyes ingatlanok szeméttároló edényeit. Ezek a panaszok szinte teljesen megszűntek.

– Sok a szemrehányás a „nagy cégek" részéről a költségemelés miatt...

– Meg kell végre érteni, hogy az önkormányzat pénze is véges! Ők is profitot termelnek, az önkormányzat pedig próbál úgy gazdálkodni, hogy másra is jusson.

– A lakosság sem örül az emelésnek. Mit tegyenek azok a családok, ahol a gyermek katona, vagy kollégista, tehát nem lakik otthon?

– Kérelmet kell benyújtaniuk a Müllexhez, és igazolni kell a távollét tényét. Az iroda a Széchenyi utcában, a volt pártház emeletén található. Ha probléma van, ott lehet reklamálni is. A Müllex telefonszáma: 423-050.

Dummel Ottó elmondta még: mivel a jövő útja a hulladék-újrahasznosítás, ehhez pedig szelektív szemétszállítás szükséges, a város egy részén még az idén bevezetik ezt a módszert – egyelőre kísérleti jelleggel. Völgyi L.

3867

Diáknap nemcsak diákoknak

Változatos műsort ígér a Berzsenyi Dániel Gimnázium farsangi szórakoztató programja, amely március 2-án délután 3 órakor lesz a Kemenesaljai Művelődési Központ színháztermében. Az összeállítást az iskola tanulói készítették és adják elő.

3868

Közmeghallgatás és az 1997-es költségvetés elfogadása

Tudósítás a képviselő-testület üléséről

Február 19-én tartotta ülését Celldömölk város önkormányzatának képviselő-testülete. Első napirendi pontként közmeghallgatásra került sor, melynek tárgya a város 1997. évi pénzügyi terve volt. **Makkos István** polgármester nagy vonalakban felvázolta a költségvetést, kitérve annak gyönge pontjaira is. Hangsúlyozta, hogy rosszabb pénzügyi tervet kénytelenek elfogadni, mint az elmúlt években, mivel komoly forráshiánnyal kell számolni. A kiadási oldalon a legnagyobb tétel az intézmények fenntartásának költsége, de az alapvető kiadások fedezetének biztosítását vállalni kell. A beruházások esetében a megkezdett munkákat kell befejezni, és új projektumba csak akkor szabad fogni, ha annak anyagi fedezete is biztosított. Ezek közül kiemelte a folyamatban lévő szennyvízcsatorna-építés folytatását, illetve meg kell kezdeni az orvosi rendelők felújítását, valamint a vízhálózat rekonstrukciója is aktuálissá vált. A polgármester és a szakemberek szerint meg kell pályázni az önhibájukon kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatok részére kiírt pályázatot, hogy a felmerült hiányt az elnyert összeggel is csökkenteni tudják.

A bevezetők után a lakossági hozzászólások, vélemények következtek. Egyedül **Gyuráki József** kért szót, aki az épülő olajtározóról mondta el a véleményét.

A szünet után a képviselők – miután meghallgatták **Futó István** könyvvizsgáló szakvéleményét – egyhangúlag elfogadták a költségvetést. Az ülésen még számos aktuális ügyben született döntés, ezekre a következő lapszámunkban visszatérünk.

Györe Géza

Előnyben a helyi munkaerő

3869

Áprilistól 80 ezer köbméter a tartályokban

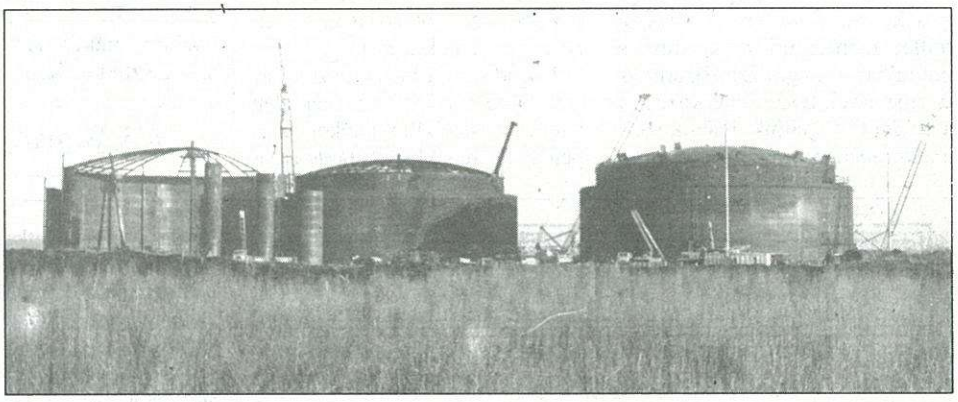

Lapunk többször foglalkozott már a Celldömölk határában épülő olajtározóval. Az eredeti ütemezés szerint ez év végére kell befejeződni az építkezésnek, ám a tavalyi év végén mintegy egyhónapos lemaradásban voltak a munkálatokkal. Kérdésünkre **Kostyál Ferenc** akkor elmondta: a kedvezőtlen időjárás hátráltatta a munkavégzést. Mára a lemaradást sikerült behoznia a kivitelezést végző IPC-nek, illetve a tartályépítést végző alvállalkozó Budapesti Vegyipari Gépgyárnak. Olyannyira, hogy hamarosan – várhatóan áprilistól – már 80 ezer köbméter üzemanyag tárolását kezdik meg az elkészült tartályokban.

– Az első itt tárolt üzemanyag gázolaj lesz, amit a Kőolaj és Kőolajtermék Készletező Szövetség megbízásából tárolunk – tájékoztat **Somogyi József**, az IPR Celldömölk Tároló Rt. műszaki vezetője.

Az év hátralévő részében még 20 ezer köbméterrel bővítik a tárolókapacitást. A telep tevékenysége kezdetben – szakszóval élve – a „betárolás" lesz. Azaz: a vasúton érkező gázolaj, és egyéb üzemanyagok fogadása, lefejtése. Később kőolajtermékek forgalmazásával is foglalkoznak majd, így a telepről közúton, vasúton szállítják el a majdani megrendelők az üzemanyagot. A cég már ezen tevékenységek figyelembevételével szeretné kialakítani a telepen foglalkoztatottak körét. Mint Somogyi József elmondta: elsősorban Celldömölkről és a városkörnyékről szeretnének munkaerőt toborozni. A városban keringő szóbeszédekkel ellentétben ugyanis a cég egyik célja, hogy munkalehetőséget teremtsen Kemenesalján. Amennyiben tehát a meghirdetett álláshelyekre akadnak megfelelő végzettséggel rendelkező, megbízható helyi jelentkezők, őket részesítik előnyben a felvételnél.

Arra a kérdésre, hogy nem hátráltatja, nehezíti-e az IPR Celldömölk Tároló Rt. tevékenységét a beruházásban érintett két önkormányzat – Celldömölk és Kemenesmihályfa – között fel-fellángoló vita az adóbevételekről, a műszaki vezető nemmel válaszolt, hozzátéve azonban azt, hogy azért számukra is megnyugtatóbb lenne, ha mielőbb rendeződnének a vitás kérdések.

Kiss Veronika
Fotó: Völgyi

3870

Ostffyasszonyfa: amit egy fogolytáborról tudni lehet

A háború a maga borzalmaival és értelmetlenségével a civilizált ember egyik – mégha társadalmi szükségessége meg is magyarázható – nagy szégyene. Mi értelme annak, hogy a nagy kínnal felépített dolgokat leromboljuk, hogy emberi életeket holmi magasztos cél miatt kioltunk? E században két nagy világégés volt. Az emberi pusztítás minden ezelőtti méreteket felülmúlt.

Az Osztrák–Magyar Monarchia felkészületlenebb volt a háborúra, mint ahogy azt vezetői hitték. Ennek egyik következménye volt, hogy a birodalom képtelen volt a nagyszámú hadifoglyot elhelyezni. A foglyok által felépített táborok egyike volt az ostffyasszonyfai. Ennek történetét tanulmányozza **Csák Zsófia,** a szombathelyi Savaria Múzeum helyismereti gyűjteményének osztályvezető muzeológusa. Kutatásainak eredményeiről számolt be Celldömölkön, a Kresznerics Ferenc Könyvtárban február 13-án. A Honismereti Munkaközösség és a Kemenesaljai Berzsenyi Asztaltársaság szervezésében tartott rendezvényen a szép számú közönség kellő részletességgel megismerkedhetett a fogolytábor történetével, annak ellenére, hogy írásos dokumentum alig maradt fenn. A muzeológus személyes vallomással kezdte az előadását. Elismerte, hogy véletlenül kezdett ezzel a témakörrel foglalkozni, azután, hogy a Savaria Múzeum birtokába került néhány míves fadoboz az ostffyasszonyfai tábor lakóinak munkái közül. Ezt követően több levéltárban próbálkozott kutatni a táborról szóló dokumentumok után, de kevés sikerrel. Kitartása és néhány gyűjtő, köztük **Hetényi József** segítségével sikerült összeállítani a fogolytábor történetét. Ez kötetként – köszönyvén mások mellett az ostffyasszonyfaiaknak és sitkeieknek – 1995-ben jelent meg.

Előadása végén részletesen bemutatta a múzeum tulajdonát képező, a foglyok által készített emléktárgyakat. A közérthető és élvezetes előadást jól kiegészítette Hetényi Józsefnek a tábor pénzeiből és egyéb dokumentumokból összeállított tárlónyi kiállítása.

gy.

3871

A tavasz hírnökei

Népünk évszázadokra visszanyúló tapasztalati megfigyeléseinek eredményeképpen hagyományozódtak máig ható érvénnyel az időjárás-változásokkal kapcsolatos távprognózisok, melyek a madarak viselkedéséből, eltávozásából, átvonulásából és hazaérkezéséből szűrődtek le. A tavasz érkezésével is vannak ilyenek. Ki gondolná azonban azt, hogy a verebekkel kapcsolatban is van ilyen népi hagyomány hazánk némelyik tájegységén? Megfigyelték, hogy a verebek télen hallgatnak, nem csiripelnek. De ha megszólalnak, csiripelni kezdenek, vége a télnek, közeleg a tavasz. Először csak Bálint napján szoktak megszólalni, s eszerint február 14-e lenne a tél vége. A napokban tényleg „országgyűlést tartottak" a verebek a millecentenáriumi park fáin és bokraiban, méghozzá hatalmas csiripeléssel. E szerint érkezőben a tavasz? Meglátjuk, igazuk van-e a verebeknek!

Igazi tavaszi hírnök a kedvesen csicsergő mezei pacsirtánk. Ősz végén kel útra, és a telet Európa déli részén, vagy Észak-Afrikában tölti, s kora tavasszal tér vissza. Amikor megszólal, a népi rigmus szerint – „Dicső-dicső-dicső / Kikelet-kikelet / Kivirít-kivirít / A virág mind." / – akkor valóban itt a tavasz!

Jóformán mindenütt ismerős hazánkban az erdei pinty. Ősszel éppen úgy gyülekeznek, mint a fecskék, és nagy csoportokban indulnak vándorútra Európa déli tájai felé. Ott áttelelve zömmel március vége felé, április elején érkeznek vissza. Enyhébb teleken az itt maradt áttelelő pintyek behúzódnak a falvakba, városbéli kertekbe. Nem a kemény tél hírnökei tehát, mint némelyek vélik, hanem itthon maradásuk éppen az enyhe télnek a jóslója.

Dagad a föld méhe, mozdul az élet, búvik a hóvirág! Kertek alatt van a tavasz! Bálint napkor csiripeltek a verebek! **Nádasdy Lajos**

3872

Márciusi ajánlat a Kemenesaljai Művelődési Központból

7-én 17 órakor Kamerával a világ körül címmel Hans Gustav Edőcs németújvári fotóművész kiállításának megnyitója. A megnyitót a témához kapcsolódó diavetítés teszi még színesebbé.

9-én 18 órakor a színházteremben operettgála. Fellép: Zsadon Andrea, Löblaud Győző, Zentai Anna és Latabár Árpád. Belépődíj: 400 forint.

15-én 10 órakor a színházteremben ünnepi műsor az 1848-as forradalom tiszteletére. Ünnepi beszédet mond Makkos István polgármester. Fellépnek az Ádám Jenő Zeneiskola növendékei és a Berzsenyi Dániel Gimnázium tanulói. Az összeállítást szerkesztette Kiss Zsuzsa és Orosz Sándor. A megemlékezést követően a jelenlevők megkoszorúzzák a Széchenyi-dombormű vet. Közreműködik a zeneiskola fúvószenekara.

19-én a szombathelyi Bábszínház vendégszereplése. Bemutatják A Kis Mukk című Hauff mese bábszínpadi változatát. A művet Pető Ferenc írta át. A 10 és 14 órakor kezdődő előadásra a belépődíj 100 forint.

21-én 18 órakor a színházteremben hangversenyt ad Horváth Zoltán gordonkaművész. Közreműködnek a barátai.

28-án 18 órakor tartja szokásos összejövetelét az Ország-Világjáró Baráti Kör. Az előadó dr. Weszelits Jenő.

Új Kemenesalja: ez az Ön lapja!

MEZEI SZORGALOM

3873

A szőlőben

A hó elolvadása után és a fagyos napok elmúltával a múlt őszről elmaradt tápanyag-visszapótlást szükséges sürgősen elvégezni. Ha szervestrágyát használunk, akkor négyzetméterenként 2-2,5 kg jó minőségű, érett trágyát adjunk ki. Műtrágya esetén négyzetméterenként 5-6 dkg pétisót, 5-6 dkg szuperfoszfátot és 7-10 dkg kálisót adagoljunk. Sem a szervestrágyát, sem a műtrágyát nem szabad közvetlenül a tőkék tövéhez adni, hanem 50-60 cm-nyire a tőkéktől mintegy 30 cm mélyen a talajba kell bedolgozni. A pontos tápanyagigényt a költséges talajelemzések nélkül az elmúlt évek tapasztalatai alapján csak hozzávetőlegesen lehet megállapítani. A vesszők erőssége, a termés mennyisége, a levelek színe, a szőlőben előforduló gyomfajok száma és mennyisége támpontot ad erről a gazdának.

A tartós plusz hőmérséklet bekövetkeztével érdemes a metszési munkákat elkezdeni. Előtte azonban – tekintettel a hosszan tartó hideg időjárásra – feltétlenül meg kell győződni a rügyek állapotáról. A hosszában kettévágott egészséges rügy zöld színű. A barna vagy fekete belsejű elfagyott. Nagy mennyiségű elfagyott rügy esetén okosabb megvárni a fakadást a metszéssel.

A metszés előtt felmérhetjük a támberendezések állapotát. Időben gondoskodhatunk a karók, oszlopok, huzalok pótlásáról és kijavításáról.

A borosgazdák jól tudják, hogy februárban lehet utoljára egyszerű eszközökkel beleavatkozni a bor életébe! Ne feledjék a szabad savtartalom és a tisztaság ellenőrzését! Egyszerű házasítással, kénezéssel és derítéssel stabilizálhatják a szüretig maradó borokat.

A gyümölcsfák körül

Az időjárás barátságosabbá fordultával célszerű az alma- és körtefák metszését elvégezni. Először a besűrűsödött koronát kell áttekinthetővé tenni, ügyelve arra, hogy a vázágakat ne károsítsuk. Először a korona belseje felé törő vékonyabb-vastagabb ágakat kell eltávolítani, majd a külső ágakat lehet alakítani. A vastagabb ágak lefűrészelésekor először alulról fűrészeljük be az ágat 3-4 cm mélységig, hogy elkerüljük az ág leválásakor bekövetkezhető lehasadást. A száraz, felesleges ágakat mindig tőből kell levágni. Nem szabad a fán „kapaszkodókat", vagy „kabátakasztókat" hagyni! Az 1 cm-nél nagyobb vágási felületeket sebkezelő anyaggal feltétlenül be kell kenni. Ez lehet fasebkátrány, faplaszt, fixpol stb.

Számos kártevőt és károsítót elpusztítunk, ha a metszéskor összeszedjük a levágott liztharmatos vesszőket (Jonathan-fajok), fákon maradt múmiákat (monília), összesodrott leveleket (sodrómolyok), kéregkaparékot (vértetű, pajzstetű, varasodás, almamoly stb.) és elégetjük. A jól végzett mechanikai tisztogatás alapja a drága növényvédőszerekkel végzett munkák sikerének.

Az elöregedett alma- és körtefák fiatalító metszésének, esetenként visszavágásának most van az ideje. Ugyancsak most időszerű a nem kedvelt, vagy nem megfelelő fajtájú fák átoltása, az átoltáshoz szükséges oltóvesszők begyűjtése. (A héj alá oltás csak rügyfakadáskor végezhető, de az oltóvesszőt ahhoz is most kell megszedni.)

Még pótolható a korán fakadó ribiszke és köszméte (egres) metszése. A seprűsödő, száradó ágakat vágjuk ki. A piros ribiszke 5-6 éves, a fekete ribiszke 3-4 éves hajtásai a legjobb termők. A helyesen nevelt bokorban 12-16 különböző korú ág van.

A zöldségeskertben

A kiskertben is először az esetleg elmaradt tápanyag-visszapótlást kell elvégezni. Általánosságban helyes, ha négyzetméterenként 7-10 kg szervestrágyát 2-5 dkg foszfor és káli műtrágyával kiegészítve adunk. A zöldségfélék azonban nem egyforma tápigényűek. A gyökérzöldségek és a hüvelyesek nem szeretik a friss szervestrágyát, a paprika, a paradicsom, a káposztafélék viszont kifejezetten meghálálják. Ezért az eltérő igényeket növényféleségenként fejtrágyázással célszerű kielégíteni.

A szobában

A hosszú tél során a szobanövények tartalékai is kimerültek. Cserepenként néhány tápanyagrúd, vagy egyéb tápszer az öntözővízhez adva helyreállítja az egyensúlyt. A száraz, meleg levegőjű helyiségekben elszaporodtak a pajzstetvek és a molytetvek. Lakáson belül csak a biokészítmények használata ajánlható. Többszöri Bio Sekt, Bio Kill vagy Fito Insekt permetezéssel megszabadulhatunk e kellemetlen kártevőktől.

Dr. Hollósy István

3874

Kemenesaljai községek, polgármesterek

Nemeskocs

A mai Nemeskocs környéke már az ókorban lakott terület volt, a római uralom alatti virágzó életről pedig számos sír és egyéb lelet tanúskodik. A régészeti anyagokból az is kiderül, hogy mintegy 3000 évvel ezelőtt is élt ember ezen a vidéken. A térség – folyóvizek, erdők, legelők, termőföldek – egyesítette magában mindazokat a feltételeket, amelyek már az ősi időkben arra késztették az embert, hogy itt letelepedjen. Nemeskocs község a XIV. század elején már létező település volt. Az oklevelek és egyéb dokumentumok Koach, Koch, Kocz, Kooch, Kóts stb. néven említik. A sok névváltozat nem a község nevének gyakori változtatása, hanem a különféle írásmódok miatt ilyen gazdag. A Nemeskocs nevet 1907-ben kapta.

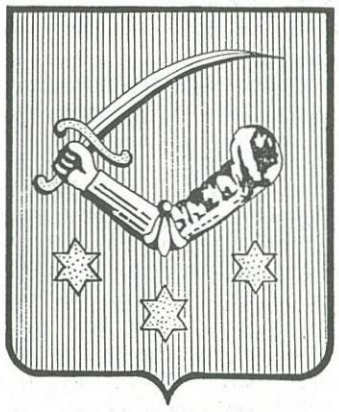

Nemeskocs polgármestere, **László Ervin** főállásban a Sághegyalja Szövetkezet ágazatvezetője, a polgármesteri teendőket társadalmi megbízatásban látja el 1990 óta. Az alpolgármester: **Hajós Zsolt.**

A képviselő-testület tagjai még: **Baráth Emil, Györkös Géza, Marsainé Nováki Éva** és **Pálffy László.** Körjegyző: **Horváth Csaba**–bobaiszékhelylyel. Háziorvos: **dr. Gajer Tatjána.**

Nemeskocs község Celldömölktől délkeleti irányban fekszik, a várostól 8 kilométer távolságra a Marcal vízgyűjtő területén, a folyótól 800-1000 méterre. A falu földrajzi helyzete kedvezőnek mondható. A Szombathelytől való nagyobb távolságot Celldömölk város közelsége ellensúlyozza. A község lakossága ennek ellenére gyorsan fogyott. A századfordulón még közel 600 lelkes település lélekszáma csaknem a felére csökkent. Most 365 lakosa van.

Az utóbbi évek változásai azonban jótékony hatással voltak a népesség alakulására. Megkezdődött egy szerény mértékű betelepülés, ami azt eredményezte, hogy megállt a létszámcsökkenés, majd egy lassú növekedés is megindult. Ezt statisztikai adatok is igazolják: A község lélekszáma 1991-ben 344, 1995-ben 357, 1996-ban 365 fő.

Nemeskocs 1990-ig Boba társközsége volt. Sem iskolája, sem óvodája nincsen. Az iskolások zömmel Bobára, részint celldömölki iskolákba járnak. Az óvodásokat Bobára hordják. A nemeskocsiak annak idején kicsit megelőzték a kor igényét, már 1991-ben, az önállósulás után vásároltak egy húszszemélyes autóbuszt. Azzal viszik és hozzák az iskolásokat és az óvodásokat Bobára, ellenszolgáltatás nélkül. Ugyanez a busz hozza az ebédet annak a 15-20 idős embernek, akik ezt igénylik. Az önkormányzat az ingyenes szállítás mellett beiskolázási és karácsonyi segéllyel segíti a gyerekeket, az idősek közül pedig szükség szerint segélyben részesítik a rászorulókat.

A községben könyvtár és kultúrotthon működik. A könyvtárban hetente egy alkalommal van kölcsönzés. A kultúrotthonban a klubot igény szerint használhatják a fiatalok. Az elmúlt év végén egy betörés alkalmával elvitték a szórakoztatást jelentő technikai felszerelést, ami most nagyon hiányzik.

Időközben megalakult a labdarúgócsapat is Nemeskocsban, és mint minden kis településen, elsősorban itt is ez biztosítja a sportolási lehetőséget a fiataloknak, és a szórakozást az idősebbeknek, a szurkolóknak.

A rendszerváltás egyébként óriási fordulatot jelentett a kis falu életében. Miután megszűnt a hierarchikus függőség, önállóan intézik a sorsukat, anyagi lehetőségeiket saját belátásuk szerint használják fel. Az általános állami normatív támogatás sok segítséget jelentett a több évtizedes lemaradás pótlására.

Felújították az önkormányzat épületeit, a kultúrházat, a könyvtárat, az orvosi rendelőt, a polgármesteri hivatalt. Korszerű technikával – fénymásoló, s számítógép – látták el a hivatalt és a rendelőt. Elkészült a Bobával közös használatú modern ravatalozó, amit hűtőberendezéssel láttak el. Kerékpárútnak is használható járdát építettek a két falu között a közút mellett. Elkezdték a járdák és az árokrendszer felújítását is. Két mellékutat felülkezeléssel tettek járhatóvá. Bővítették és korszerűsítették a közvilágítást. A megalakult futballcsapatnak modern öltözőt építettek, ami a környéken az egyik legszebb. Ez utóbbihoz nagyon sok lakossági segítséget kaptak. Legutóbb pedig 42 családban megszólaltak a telefonok.

Amikor a jövőről esik szó, a polgármester némi töprengés után a következőket mondja:

– Településszerkezetünket továbbra is olyan irányba kell fejlesztenünk, hogy az kedvező keretet biztosítson a gazdaság intenzív növekedéséhez; az életkörülmények javításához, az urbanizációs folyamatok kiszélesítéséhez, a helyi társadalom újjászerveződéséhez, a város és a község hatékonyabb együttműködéséhez és a kistérségi kapcsolatok fejlődéséhez. Legfontosabb konkrét feladatunknak pedig azt tartom, hogy minél előbb megoldjuk a település földgázzal való ellátását. Személy szerint abban reménykedem, hogy a harmadik negyedévben ott lesz a gázvezeték a falu határában – fejezi be a beszélgetést László Ervin.

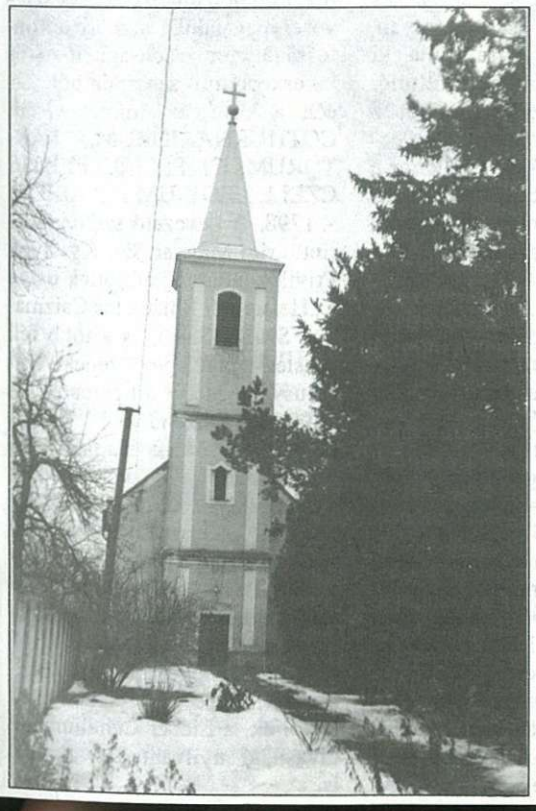

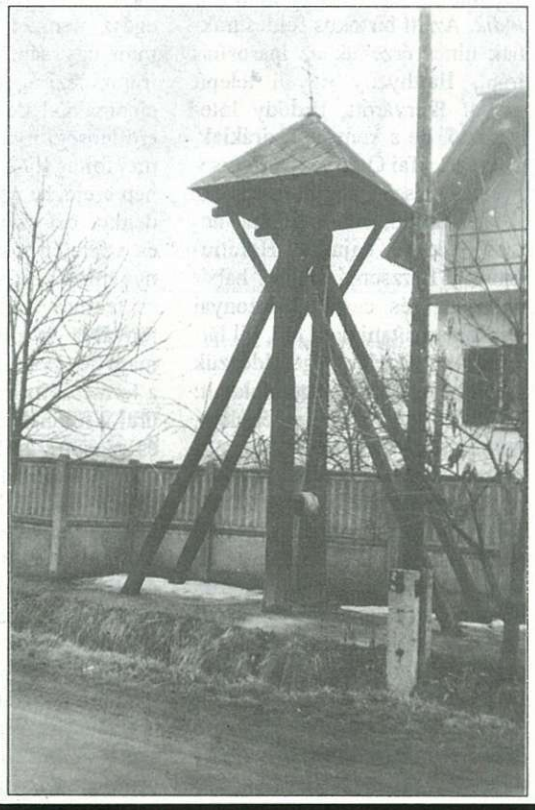

Rendelje meg lakására az Új Kemenesalját!

Ez a lap közli az önkormányzati rendeleteket is.

3875

Egy tévéhír nyomában

Tavasszal dől el a város jövője

Lotz Károly közlekedési miniszter a tévé Híradó című műsorában jelentette be: a MÁV korszerűsítésére kiírt pályázatról döntés született, a pályázatot olaszok nyerték. No lám, ezek az olaszok jó szakemberek lehetnek – gondoltam, mert már az alapok lerakásánál is olasz mérnökök, művezetők irányították a munkát, most a korszerűsítésnél megint övék a főszerep. Szakemberek felvilágosítottak, a világszínvonalon működő olasz vasúttól van mit tanulni. Biztosan így van.

A MÁV-hálózat-korszerűsítés sokmilliárdos beruházásából emeljük ki a Székesfehérvár–Szombathely vonal villamosítását, ez a korszerűsítés – úgy tűnik – meghatározó lesz a város életében oly fontos szerepet betöltött vasút további sorsára.

– *Az említett szakasz villamosítása többször felmerült, de miért maradt el? Úgy tudom, a celliek készültek, évekkel ezelőtt átképzésre küldtek mozdonyvezetőket.*

Horváth József vontatási főnök készséggel válaszol:

– A villamosítás elhúzódása gazdasági okokkal magyarázható. Csökkent a teherforgalom, a korábbi nagy szállítási igény megszűnt. A koncesszióba adás,

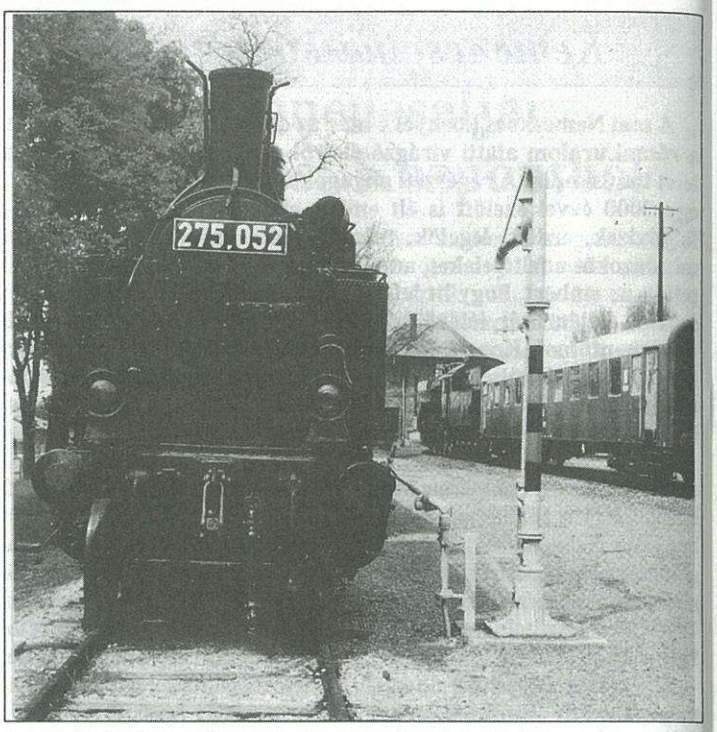

A mozdonyskanzen – ugye – marad... **Tóth Imre felvétele**

3876

Celldömölk évszázadai

14. Virágzó fejlődés útján – kríziseket átvészelve

A millecentenárium sokrétű rendezvényeihez kapcsolódóan, szeretnénk áttekintést adni olvasóink számára városunk történetéről, múltjáról, fejlődéséről azért, hogy jobban otthon érezzék magukat benne, egészen magukénak érezzék, és az érte való felelősségtudatuk egyre jobban szívükbe gyökerezzék. Ha olvassák és kérdéseik merülnek föl, s azokat megírják: hiteles feleletet is kapnak.

A 18. század nyugaton az ipari forradalom kora. Hazánk ekkor és a 19. század elején még primitív agrárország. A városi élet, az ipar és a kereskedelem még mindig kezdetleges ebben az időben. Közlekedési útjaink, eszközeink elmaradottak. Az osztrák kormány, mely hazánk pénzügyeit teljhatalommal intézte Bécsből, az országgyűlés megkérdezése nélkül 1811-ben kimondotta a devalvációt. A bankjegyek és a forgalomban lévő váltópénz értékét egyötödére szállította le, de 1816-ban újabb devalvációt rendeltek el. Különös módon városunkban, de egész Kemenesalján is, az ipar és a kereskedelem a gazdasági krízis ellenére fejlődik. Két pólus alakul ki, szinte egyenlő nagyságú két területre osztva fel a tájegységet. Az egyik az ősi településű Jánosháza, a másik pedig az elképesztő gyorsasággal fejlődő búcsújáró hely, Kis-Czell. Mindkettő a Marcal mocsárvidékét átszelő egy-egy átkelőhely közelében, s számukra az ezeken átmenő kereskedelmi utak biztosítják az átmenő forgalom révén az ipar és kereskedelem, a gazdasági élet fejlődését. Karakóról és Vátról van szó.

Mégis nálunk s tájegységünkön *csakis a kézműipar fejlődik.* Az itt birtokos földesuraknak nincs érzékük az iparosítás iránt, Batthyány ugyan telepít gyárat Ikervárott, Erdődy lótenyésztő, de a kenyeri Czirákiak, az asszonyfai Ostffyak, a Berzsenyiek s mások nem iparosítanak. A táj szülötte, „a hétszilvafás nemes és költő, bajuszos Horátiuszunk", Berzsenyi Dániel habár gazdasági és családi viszonyai miatt iparosítani nem tud, jól látja annak szükségességét. Idézzük idevágó érdekes gondolatait: „nem szükség reménylem, hosszasan fejtegetnem, hogy a mezei szorgalom virágzásához még közel sem elég, hogy a földművelésre elegendő nép, helyes föld- és néposzlat, hanem még az is múlhatatlanul megkívántatik, hogy a földművelő nép mind erkölcsére, mind értelmére nézve nagy céljához képzett legyen, mert egyedül az ily nép lehet alkalmas eszköze minden józanabb irányzatoknak... ahol szűk a mesterember, ott a himpellér is kapós... Valamint a mi svábjaink leginkább csak azért jobb gazdák, mint a magyarok, mivel a mezei gazdaságot holmi mesterséggel és kereskedéssel kötik össze; úgy az egész ország mezei gazdasága is csak úgy emelkedik illendő tökélyre, ha azt tudományok, mesterségek, kereskedés, egymással kezet fogva gyámolítják. – Mikor ellenben a mesterségi és kereskedési szorgalmak vagy eléggé nem gyámolják, vagy tán nyomják is a mezei gazdaságot, akkor az egész nemzeti lét csak olyan, mint egy sápadt cifra dáma, ki fölpiperézi ugyan magát külföldi cicomákkal, de annak gyomrát az erőtlenségi nyavalák minden nemei fojtogatják. Végtelen lenne a nép ereje, ha az egyesítve s mindenkor cél szerint használtatnék és végtelen annak következménye mind gazdasági, mind erkölcsi tekintetben... Az emberek különválva s magokra hagyatva majd leggyámoltalanabb állatjai a természetnek; egyesülve pedig urai a földnek. Vadság szaggatta és reggette külön az embereket, s a kultúrának legfőbb célja azokat egyesíteni." – Mindezek mára is érvényes bölcs szavak.

Láttuk, hogy Nemesdömölkön és tájegységünk más helységeiben már a 18. században, sőt korábban is voltak céhek. Ezzel megcáfolhattuk Eperjesi Géza gazdaság- és ipartörténész-kutatónak azon állítását, hogy itt csak a 19. században alakultak ki céhszervezetek. Mindenesetre Kis-Czellben is volt egy, a mezővárosi rang elnyerése utáni években alakult ún. nagy céhszervezet, bár nem földesúri vagy császári kiadásban és megerősítésben: „más Privilégiumból kiírott Articulusok."

A 19. században kemény küzdelmet kellett folytatni egy céhkiváltságlevél elnyeréséért. Erről beszélnek a Kis-Czell mezőváros iparosainak céhkiváltságlevélért folytatott küzdelmei is.

Kis-Czellben a mezővárosi rang és a vásárjog elnyerése után megtörtént hamarosan a céhszervezet megalakulása, mely létfontosságú volt gazdasági, ipari és kereskedelmi szempontból. A céh a következő címet viseli: COTHURNARIORUM, SARTORUM, ET PELLIO In KISS CZELL LEGY UM AC ALIOR. – 1798. A bevezető szöveg szerint: „rigi Magyar Szt. Kyrályok Privilégiumábul" állították össze a „Helsigbéli Bötsületes Csizmadia, Szabó, Szüts, és a több féli Mestersigben Livo Czének Articulusy, ...Mely articulosok az 1798dik Esztendőben Április Holnapnak 24dik Napján meg Kíszítetett."

Hangsúlyozottan érdekes az, hogy az akkor még német ajkú, betelepült iparosság teljesen magyar nyelvű céhprivilégiumot készít, szerkeszt, melyet aztán a helyi elöljáróság erősít meg!

Nem foglalkozunk a küzdelmekkel, csak az eredményeket közöljük, a Lieber Cehaliumban olvasható nyilvántartás alapján is.

a beruházás megtérülése kérdőjelessé vált. A mozdonyvezetők átképzése folytatódott. Jelenleg 193 mozdonyvezetőnk van, közülük 81-en villamosvontatásra jogosító átképzésben vettek részt. Vannak mozdonyvezetők, akik az új feladatoknak meg tudnak felelni.

– Mire várható a Székesfehérvár–Szombathely vonal villamosításának befejezése?

– A beruházás eldöntéséről már többen nyilatkoztak. Legutóbb a körzeti tévében hangzott el: két és fél év múlva Szombathelyre már közlekedhetünk villamos vontatású vonattal.

– A villamosításról azt halljuk, környezetbarát, gyorsabb és olcsóbb. Valóban így van ez?

– A villamos vontatás valóban környezetkímélő, de csak bizonyos szállítási volumen felett olcsóbb. Ezért van az, hogy a nyugati államokban sem alkalmazzák mindenütt. Egy dízelmozdony mai ára 700-800 millió, a villanymozdonyé 500-600 millió forint. A villanymozdony karbantartása, javítása egyszerűbb, a szerkezete kevesebb munkát igényel. A több karbantartó munkát igénylő dízeleknél a pályákra kevesebb a költség, a villanymozdonyoknál az üzemelés olcsóbb, a pálya, a felsővezetékek karbantartása viszont többe kerül.

– Említette: a mozdonyvezetői személyzet az új feladatokhoz biztosított. Mi várható a mozdonyok javítása terén?

– A javítórészleg még nem készült fel a feladatra. A villanymozdony javításához, karbantartásához más technológia, más vizsgálati szintek kellenek. Tavaly szakmai látogatást tettünk Székesfehérváron. Az idei évben szeretnénk megkezdeni a javítóműhely felkészítését a villamos mozdonyok javítására, azonban egyelőre még nem ismerjük a MÁV vontatási telephely racionalizálási programját.

– Mit jelent ez?

– A MÁV-nál jelenleg meglévő vontatási telephelyek elrendezése részben a régi gőzmozdonyos telephely-struktúrát mutatja. A dízel, illetve a villamos vontatású mozdonyok karbantartási és üzemelési feladatai már nem igényelnek ilyen nagyszámú vontatási telepet. Ehhez persze hozzájárul az is, hogy a korábbi időszakhoz képest jelentősen csökkent a MÁV teljesítménye, és ehhez kapcsolódóan jelentősen csökkent a járműpark is. Ezek együttesen azt eredményezik, hogy a MÁV-nál kidolgozás alatt áll egy úgynevezett telephely-racionalizálási program, amiben eldöntik, hosszabb távon mely vontatási telepek maradhatnak meg, melyeknél fog csökkenni az eddig betöltött szerep, és melyek lesznek azok, amelyek véglegesen bezárásra kerülnek. Ez a döntés a tavaszra várható és Celldömölk jövőjét is ez fogja meghatározni.

– Egy ilyen nehéz döntés előtti időszakban nem könnyű a jövőről beszélni, mégis megkérdezem: mi várható?

– Valóban így van. Celldömölk forgalmi csomópont, itt a rendezőpályaudvar, ami hosszabb távon megmarad. A Szlovéniával közös vasút kiépítése után az onnan jövő árut itt rendezik. Ezek a feladatok igénylik a vontatási telep szükségességét. Fűtőházunk kollektívája nagy tapasztalattal rendelkezik a mozdonyok és a kocsik javításában. Bízunk abban, hogy ezek az érvek amellett szólnak, hogy még sokáig a jelenlegi főnökségi szint megmaradásával tudunk üzemelni.

– Köszönöm a tájékoztatást.

Káldos Gyula

Új Kemenesalja kéthetente!

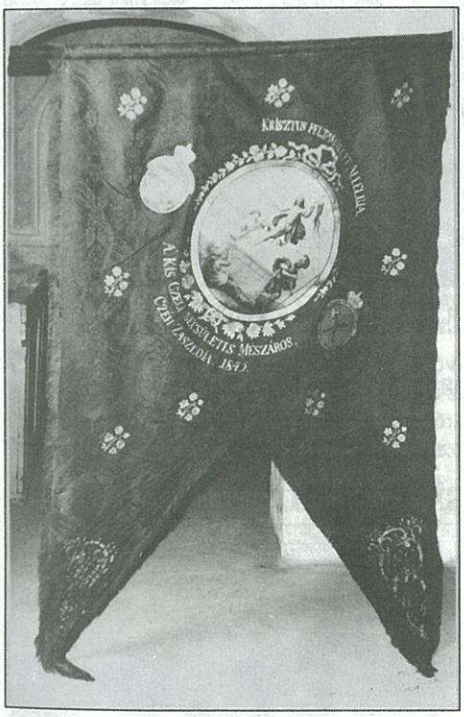

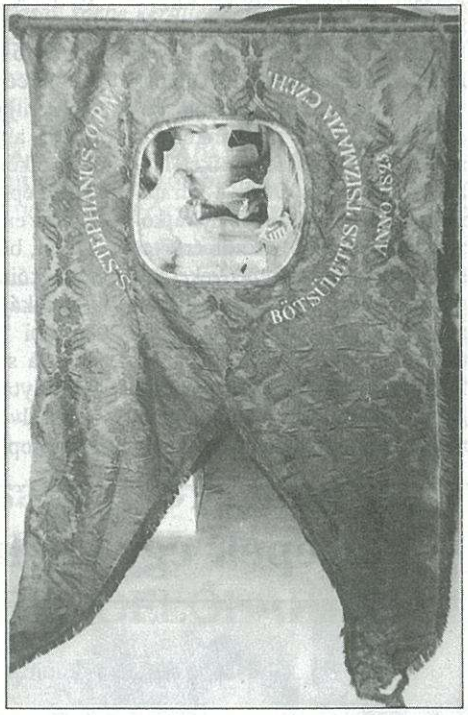

Három a korabeli céhzászlók közül.

Kis-Czell mezővárosban *csizmadia céh*, kiadta 10700/1817. sz. alatt I. Ferenc. – Ide tartoznak: Nemes Dömölk, Mihályfa, Vönöck, Ostffyasszonyfa, Sitke, Gérce, Káld, Kots és Külső Váth.

Kis-Czell mezővárosban privilégium *magyar és német szabók és szűcsök* számára, kiadta V. Ferdinánd, 4783/1835. szám alatt.

Kis-Czell mezőváros és Ságh, valamint Dömölk és Simonyi iparosainak privilégiuma, kiadta V. Ferdinánd 16933/836. sz. alatt: egyesült *asztalos, ács, esztergályos, lakatos, Kovács, pintér, kovács, kőmives céh.*

Kis-Czell mezőváros privilégium mészárosok számára, kiadta V. Ferdinánd 3403/840. szám alatt.

Az 1828/29. évi országos összeírás szerint Kis-Mária-Czell mezővárosban 51 (ötvenegy) mesterember van, akik földet is művelnek. Ez az ötvenegy iparos mester 25 (huszonöt)féle iparágban dolgozott és műhelyében huszonnégy (24) legényt is foglalkoztatott. Kézműipar vonatkozásában tehát itt ugrásszerű a növekedés, és olyan kézműiparosok is munkálkodtak a kis mezővárosban, akik már kényesebb ízlést is ki tudtak elégíteni.

Az összeírás szerint a helységben 84 ház van, a családok száma 178. A város bírája Einfalt Mihály, esküdtek Nideraider Ferdinánd, Joachim József, Rigler Ferenc, Payer Ferenc, Horváth Imre, Krem Miklós, Biedermann Miklós, akik az „adatközlés pontosságáért és igazságáért meghiteltettek."

Nemesdömölkön 11 (tizenegy) iparos 6 (hat) legénnyel kilencfajta ipart űzött, s volt még 3 (három) kereskedő zsidó a községben. – Pördömölkön mesteremberek nem laktak a hiteles összeírás szerint.

Az összeírásban világosan tükröződik Kis-Czell gyorsuló ütemű fejlődése. Teljesen kiheverte a rendfeloszlatás, a napóleoni háború és a kétszeres devalváció minden krízisét. Középfokú piacközponttá lett széles vonzásterülettel. Újabb lépés a fejlődéshez, hogy az 1795 óta szorgalmazott postaállomást 1831-ben megkapta.

Nádasdy Lajos
Fotó: Vida L.

3877

Jánosházi kamera

A jelentős történelmi múlttal bíró nagyközség, Jánosháza nagyobb figyelmet érdemelne. Manapság az tapasztalható, hogy sok esetben megoldhatatlan problémák is árnyékolják vidékünk második legnagyobb települését. Természetesen ez nem csupán Jánosházára értendő. Az előbbrejutás érdekében ébredeznek az erők, amelyek próbálják kimozdítani falvaink dermedtebb állapotát pozitívabb irányba. Ennek látható jele a Jánosházáért Alapítvány létrehozása.

Emblémáján és pecsétjén a település egyik szimbóluma, a jobb sorsra érdemes vár található.

Jánosháza alapításának hatszázadik évfordulója volt a millecentenárium évében, 1996-ban, amelyről méltóan megemlékeztek, a központi téren emlékművet is állítottak. Próbálták „leporolni" a valamikori, éppen a várban létezett múzeum emléktárgyait is, alkalmi kiállítást rendeztek értékeiből. Mindezért és egyéb kezdeményezésekért az alapítvány kuratóriuma szorgalmaskodott leginkább és napjainkban is szövögetik további terveiket. Néhányról **Kovács Ottó**, a kuratórium elnöke legutóbb is nyilatkozott. Szeretnének minél értékesebb, rangosabb eredményeket felmutatni a köz érdekében a lakosság és különösen az ifjúság életvitelének a javításáért. Munkájuk kifejezetten nehéz, nagyobb összefogásra, támogatásra várnak, aminek a jelei már mutatkoznak.

A sok tennivaló egyike a kulturális élet újbóli fellendítése, amihez jelentős segítséget nyújt a helyi televízió működése. Az alapítvány egy új, érdekes és közérdeklődésre szolgáló programot próbál meghonosítani kulturális magazin címmel. Ebben jelenik meg sorozatként a Találkozások alcímmel azon elképzelés megvalósítása, hogy olyan személyekkel keresnek kapcsolatot, akik dolgoztak Jánosházáért, jóllehet ma már máshol élnek. Ezzel szeretnének úgy „kimozdulni" a községükből, hogy érzékelhető legyen jelenlétük és szerepük a kemenesaljai tájban, a kölcsönhatás kisugárzásában. Így kerültek a kamera éles „szemével" a Sághegyre elsőként, körbejárva területét egy ragyogó napsütéses februári napon.

Elsősorban a Trianon emlékmű iránt érdeklődve, majd a hely szellemét keresve tovább a vidéket fürkészve úgy, hogy Jánosháza méltó helyet kapjon a mintegy 45 perces adásban. Volt ehhez támpontjuk a Krisztina Csárda révén, ahol felvételeik nagy részét elkészíthették, hisz a tulajdonos éppenséggel jánosházi. Érdemes erre a vállalkozásra felfigyelni, bízva abban, hogy a község lakóinak az érdeklődése kíséri munkájukat. Ez ahhoz nyújthat további bizakodást, energiát, hogy a sorozat újabb epizódokkal folytatódik.

A felvételeket készítette, illetve az operatőri munkát végezte **Farkas Ferenc**, a szóvivő és a szervező szerepét maga az alapítvány elnöke, Kovács Ottó látta el. Kívánjuk, hogy az újszerűnek mondható vállalásuk szolgálja azt a célt, amelyet zászlajukra tűztek Jánosháza érdekében.

Dala József

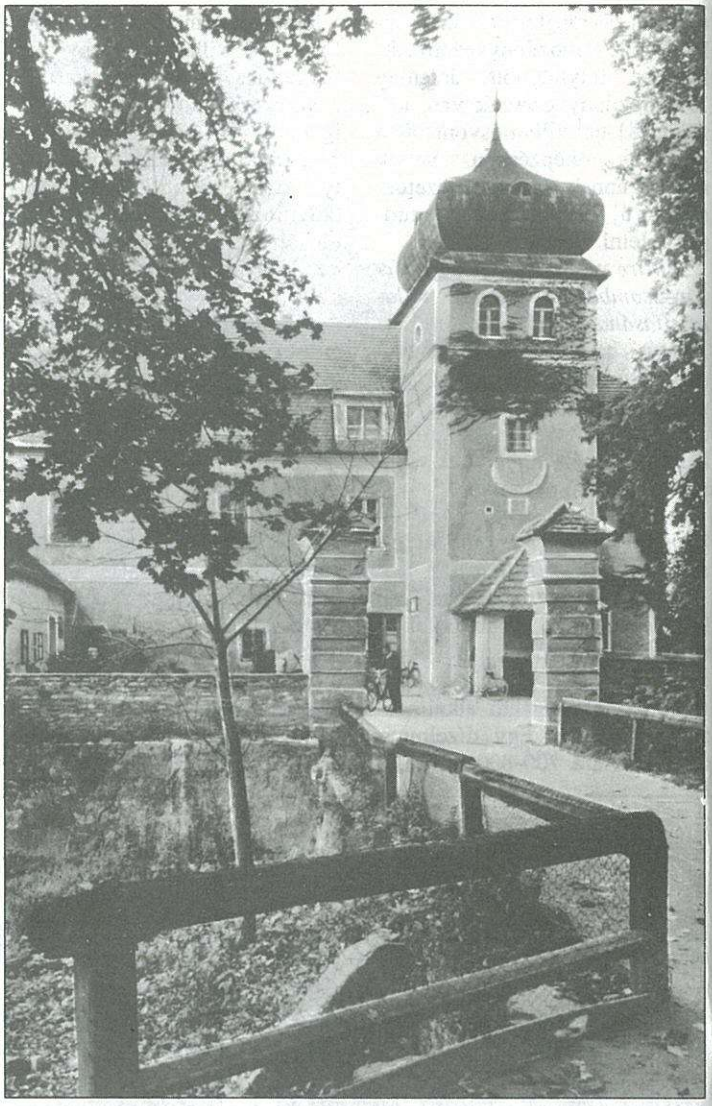

Egy régebbi felvétel a várról, itt volt korábban a múzeum.

3878

Képek egy sághegyi útavatásról

Fotó: Völgyi

KECSKEMÉTI BÉLA 3870

Vak Béla vára

Kemenesaljának a délnyugati táján,
Egyedül van Sághegy, a kialudott vulkán.
Nincsen neki párja széles e hazában,
Vagy talán a Somló? A Bakony-hegy aljában.

Valamikor régen, az évezred elején,
Várat építettek a Sághegy tetején.
Acélkék bazaltból állottak a falak,
De a falak fölé már tető sosem akadt.

Dőzsöltek a szolgák, s a mesterlegények,
Naphosszat csak ittak, s a hűvösön henyéltek.
Híre ment Budára, a király udvarába,
Hogy épül, mint készül Sághegy bazalt-vára.

Második „Vak Béla" volt az ország atyja,
Ő ítélt, Ő bírált, a hazát kormányozta.
Négy lovat a király hintóba fogatott,
És egy „hű" szolgával Sághegyre utazott.

Mivel, hogy vak vala, ezért kezén fogva,
Jártában, keltében kísérte a szolga.
A hűséges szolgából ravasz és lusta lett,
Ahogy odaértek vitatkozni kezdett.

– Uram és királyom életem, halálom,
Olyan nagy ez a hegy, csúcsát nem is látom.
– Szette-vette szolga – dohogta a király.
– Térden is megmászom – s hintójából kiszállt.

Megfogta a kezét és vezette-vezette,
Elfáradt a király, mire jött az este.
Másnap ismét róják a megszokott utat,
Szomjazik a király, de nem találnak kutat.

Zsarolja a szolga, ahogyan csak tudta,
S vezeti a királyt kövek közt a porban.
Estére megkérdi: hol járunk immáron?
– A felénél sem vagyunk, uram és királyom.

Harmadik nap ismét letérdelt a porba,
Megfogta a kezét, s vezette a szolga.
Rongyos a csizmája, véres lett a térde
Sápadt már a király, görcsöl az epéje.

Este ismét kérdi: hol járunk hű szolgám?
Még csak a felénél, Ó felséges király.
Halálos fáradt volt, és hintójába szállott
Pihent négy lovával Budára felhajtott.

És a király előtt örök titok maradt,
Hogy a sági várból, mért ily kevés maradt.
Hogy a „hű" szolgája „főnek" nem vezette,
Hanem a Sághegyet csak körbe kerültette.

Legyen Ön is az Új Kemenesalja szerkesztője!

Várjuk Olvasóink véleményét, észrevételeit arról, miről szeretnének olvasni lapunkban.

Ha van egy jó ötletük, írják meg. Ha pedig szeretnének valamit kérdezni az illetékesektől, lapunk segítségével azt is megtehetik. Az idén új rovatokat is szeretnénk indítani, ezekhez munkatársak jelentkezését várjuk.

Címünk: Új Kemenesalja szerkesztősége, Celldömölk, Szentháromság tér 1.

A szerk.

FIGYELEM!

Autópiacot rendezünk a KORONA ABC előtt lévő piactéren minden páros hét szombatján.

VÁRJUK ÉRDEKLŐDÉSÜKET.

Polgármesteri Hivatal, Celldömölk

Megváltozott telefonszám

A celldömölki központi ügyelet és a fogászati alapellátás új telefonszáma: 06/95/422-194.

Rendelje meg a lakására az Új Kemenesalját 1997-ben is!

Tisztelt Olvasóink!

A lapáremelést – sajnos – 1997-ben sem kerülhettük el. Az Új Kemenesalja tulajdonosa és kiadója, a Celldömölki Polgármesteri Hivatal jelentős mértékben részt vállal a lap előállításának tetemes költségeiből, ennek ellenére kénytelenek voltunk lapszámonként 2 forinttal emelni az árat. Az előfizetők a januártól esedékes 27,50 helyett lapszámonként csak 26 forintot fizetnek, így éves szinten – 24 megjelenéssel számolva – 36 forintot megtakarítanak. Ráadásul nem kell fáradniuk. Ha előfizetnek, a postaládájukban találják a lapot. Az áremelés ellenére bízunk abban, hogy Önt továbbra is az Új Kemenesalja olvasóinak széles táborában tisztelhetjük 1997-ben.

A Szerk.

ELŐFIZETŐI MEGRENDELŐLAP

Ezennel megrendelem az Új Kemenesalja című lapot, amelynek előfizetési díja 1997-ben

☐ egész évre 624 forint,
☐ fél évre 312 forint,
☐ negyedévre 156 forint.

Kérjük, az előfizetés időtartamát jelölje X-szel!

Név: .....

Cím: .....

Dátum: ..... Aláírás: .....

A megrendelőlapot a celldömölki postahivatalba kérjük eljuttatni. Az előfizetésről ott adnak további tájékoztatást.

3880

Megújult a Pápai Művelődéstörténeti Társaság

Pecsétjében az 1988-as évszámot viseli, mégis azt mondhatjuk, hogy tulajdonképpen csak hónapokkal ezelőtt született. A korábbi években is működött, ámde tevékenysége – bár hasznos és jórészt elismert volt – jogi helyzete tisztázatlan maradt. Indulása lényegében Köpeczi Béla akkori művelődési miniszternek 1987. évi, október végi látogatásához kapcsolható. A miniszter ekkor meglátogatta a református egyházkerületi gyűjteményeket a város vezetőivel együtt, és ott az egyházkerület püspökével, a gyűjtemények igazgatójával és munkatársaival folytatott eszmecsere alkalmával fontos kérdéseket vetett fel. Szerinte az ősi kollégiumi hagyományok alapján elképzelhető lenne egy regionális, akár országos szakmai-módszertani központ kialakítása, amelynek alapja, bázisa és működési székhelye a gyűjtemények nagykönyvtára lenne.

A református gyűjtemény nagyon értékes és fontos alapanyaggal rendelkezik, az a kérdés, milyen tudományos kutatómunkát lehetne erre alapozni, létrejöhetne-e egy kutatócsoport? Javasolta, hogy az országos kutatási irányokhoz illeszkedő programot állítsanak össze, s ezt a tárca is támogatná. Mindezekben további konzultációkat szükséges folytatni. A látogatás végén a következőket írta a könyvtár emlékkönyvébe: „Köszönöm a lehetőséget, hogy meglátogathattam ezt a csodálatos gyűjteményt. A magyar művelődés történetének valóban kincsesbányáját, melyet kötelességünk kiaknázni. Remélem, hogy rövidesen javulnak elhelyezési körülményei, s a kutatások szervezője és színhelye lehet."

Erre az ösztönzésre volt halvány kísérlet a Művelődéstörténeti Társaság eddigi élete, folyamatos működése és végeredményképpen a más néven való eredeti megalakulása is. Közel egy évtizedes folytatólagos működése folyamatában csupán mostanában derült ki az, hogy hatósági bejegyzése elmaradt, és ebből folyóan természetes következmény volt az, hogy jogi helyzetüket tisztázni kellett, már csak jövőjük, megmaradásuk érdekében is. Ennek érdekében kellett elkészíteni a társaság alapszabályát, és egy új „alakuló" közgyűlést tartani. Mindez meg is történt, és a most már jogszerűen bejegyzett és működő Pápai Művelődéstörténeti Társaság megválasztotta tisztségviselőit: elnök dr. Tungli Gyula, alelnök dr. Hubert Ildikó, titkár Köntös László. Díszelnökké választották Rab Zsuzsát, tiszteletbeli elnökké Kövy Zsoltot.

A társaság működésének biztos záloga az, hogy Köpeczi Béla szép szavaival élve „kincsesbányára" települt, azaz befogadta a református gyűjtemények nagykönyvtára. Van tehát helyiség és anyagbázis, ahol zavartalanul működhet, de a lényeg az, hogy legyenek szellemi erők is, amelyek működtetik, amelyekből termékenyítő erők áradnak bele kulturális és tudományos életünkbe, feltárulnak a kincsesbányában lévő, rejlő drágakövek, feltáratlan értékek. Vannak sokat ígérő terveik: Pápai Pedagógus Lexikon, Tarczy Lajos relief, iskolatörténeti konferenciák tartása rendszeresen. Most, miután dolgaik rendeződtek, a megújulás alapjait lerakták, bizonyára hasznos lenne a Köpeczi Béla által ajánlott módozatokban is gondolkozni, netán konzultációkat kezdeményezni, és a támogatás irányában is lépéseket tenni. Hiszen a művelődés, a kultúra szolgálata soha és sehol nem öncél, hanem eszköz, mindig új emberteremtés. S végső célja a valós emberség kialakítása.

Igaz megbecsüléssel kívánunk a társaság egészének mindenkor, a jelenben és a jövőben is eredményekben gazdag, sikeres munkálkodást. AD MULTOS ANNOS!

Nádasdy Lajos

Kép az egykori miniszter látogatásáról.

Kemenesalja konyhájából 3881

Éva néni receptjei

Sült tyúk vöröshagymásan

Hozzávalók: 1 db felszeletelt tyúk, de lehet pulykacomb vagy csirke, illetve disznóhús is, 2 db nagyobb vöröshagyma, 3 gerezd fokhagyma, só, őrölt bors, őrölt szerecsendió, gyömbérpor, pici őrölt szegfűbors, nyáron lehet bele tenni egy paprikát és egy paradicsomot is.

Legjobb a húst előző nap befűszerezni, hogy az ízek összeérjenek. Az összevágott hagymát zsíron megpárolom, majd beleteszem a befűszerezett tyúkot. A maga levében párolom, majd kevés vizet vagy vörösbort öntök alá. Így főzöm készre.

Töpörtyűkrém

Hozzávalók: fél kg töpörtyű ledarálva, egy db közepes hagyma pici kockákra vágva, 3 db keményre főzött tojás lereszelve, 10 dkg Rama, só, bors ízlés szerint.

Mindezeket összedolgozom. Reggelire, kenyérre kenve nagyon finom.

Felhívás

Az Új Kemenesalja szerkesztősége felhívja a sütés-főzésben járatos olvasókat, küldjék el közlésre a receptjeiket. Egy régebbi hagyományt szeretnénk feleleveníteni azzal, hogy rendszeresen közlünk konyhai híreket a lapban. A receptek beküldői között decemberben könyvet sorsolunk ki, ezért ha lehet, nevüket is közöljék a receptekhez. Hagyományos ételek és különlegességek elkészítési módjáról egyaránt szívesen vesszük az észrevételeket. „Konyhás" rovatunkkal ezentúl minden lapszámban jelentkezünk.

Várjuk a recepteket és a főzési tanácsokat. Címünk: Új Kemenesalja, Celldömölk, Szentháromság tér 1. (9500).

Újdonság a könyvtárban

Egy nép történetéről

(A zsidó nép világtörténete a patriarchák korától napjainkig. – Budapest, 1995.)

Nem kis feladat egy nép világtörténetét megírni, de ebből még olvasmányos és attraktív kötetet összehozni hatványozottan nehéz. Élie Barnavinak, a kötet összeállítójának, sikerült ez. A Soros Alapítvány jóvoltából a Kresznerics Ferenc Könyvtárba is eljutott a könyv magyar nyelvű kiadása. A kötet közel 300 nagy alakú oldalon 139 fejezetben tárgyalja a zsidóság négyezer éves történetét. Ami izgalmassá és attraktívvá teszi a kiadványt, az az esszészerűen megírt fejezeteket kiegészítő – a történelmi tematikájú könyvek esetében nélkülözhetetlen – kronológiák és térképmellékletek, valamint 580 különböző illusztráció (fényképek, rajzok és más ábrák) megjelentetése. A kötet első fejezetei a zsidó népre vonatkozó általános adatokat tartalmazzák. Érdekesek a zsidóság számát és lakóhelyét bemutató grafikon adatai. Míg i. e. 700-ban 80 százalékuk élt az őshazában, ez a szám 1600-ra 1 százalékra csökkent, napjainkban ez a szám 32 százalék. Azt hiszem, nem tévedek, ha azt állítom, hogy minden könyvtáros és történelmet kedvelő egyén szívesen kézbeveszi a könyvet. Hasznos lenne, ha más nép világtörténetéről szóló, hasonló alaposságú és kiállítású kiadvány is eljutna a könyvtárakba.

gy.

HELYESBÍTÉS. Az Új Kemenesalja január 30-ai számában a gimnáziumról szóló írásban helytelenül jelent meg egy dátum. Helyesen: „1949–50 végén tartották az első érettségit." A sajnálatos hibáért szíves elnézést kér a szerző: **Tungli Gyula**

3882

Hová fizessük adónk egy százalékát?

Alábbi összeállításunkkal azoknak a celldömölki, illetve kemenesaljai olvasóinknak szeretnénk a segítségére lenni, akik személyi jövedelemadójuk egy százalékát celldömölki, kemenesaljai alapítványok, intézmények javára szándékoznak eljuttatni. Az 1996. CXXVI. törvény értelmében az adózó állampolgárok személyi jövedelemadójuk egy százalékát az úgynevezett kedvezményezett javára utalhatják. Az elmúlt napokban megpróbáltunk listát készíteni azokról az alapítványokról, intézményekről, amelyek környékünkön a törvény értelmében kedvezményezettnek számítanak: az alapítványoknak 3 évnél régebbinek, pártoktól függetlennek kell lenniük, és nem lehet köz-, illetve társadalombiztosítási tartozásuk stb.

Az alábbi lista korántsem teljes. Ezért kérjük, akik a törvényben előírt kritériumoknak megfelelnek, keressék fel szerkesztőségünket, hogy a listát a következő számban folytathassuk.

ALAPÍTVÁNYOK:

Városért Alapítvány, Celldömölk, Temesvár u. 16. Aadószám: 19245845-1-18

Célja: Celldömölk város környezetvédelmének, műemlékvédelmének, a diák- és tömegsport, valamint a kultúra támogatása.

Kemenesalja Kórházáért Alapítvány. Adószám: 19245450-1-18.

Célja: A kórház fennmaradásának elősegítése.

Celldömölki Tehetségekért Alapítvány. Adószám: 19246729-1-18

Célja: A celldömölki Berzsenyi gimnázium tanulóinak anyagi támogatása, iskoláztatásuk segítése segélyezéssel, jutalmazással és egyéb más módon.

Centenáriumi Alapítvány (Eötvös iskola) Adószám: 19246822-1-18

Az alapítvány bevételeit taneszközök beszerzésére fordítja az iskola.

Eötvös Hagyományok Alapítvány (Eötvös iskola) Adószám: 18880694-1-18

Az alapítvány bevételeivel az iskola programjait igyekeznek színvonalasabbá, változatosabbá tenni.

Sághegyért Alapítvány. Adószsám: 1924583-1-18

Célja: a Sághegy történelmének, szőlőkultúrájának védelme, idegenforgalmának fellendítése és a Trianoni kereszt emlékének ápolása.

Kemenesalja Közbiztonságáért Alapítvány. Adószáma: 19247768-1-18

Az alapítvány célja a helyi közbiztonság javítása, ennek keretében a rendőrség, illetve a helyi rendőri szerv anyagi-technikai működési feltételeinek javítása. Az 1% e célra történő felajánlásával az Ön környezete közbiztonságának javítására is lehetőség nyílik.

*

Az ide vonatkozó törvény 4. § (1) k pontja alapján a kedvezményezettek közé sorolhatók azok a közművelődési intézmények is, amelyek az előző három év valamelyikében a helyi önkormányzattól éves támogatásban részesültek.

A k pont alapján kedvezményezett:

Kemenesaljai Művelődési Központ, Celldömölk
Adószám: 15423201-2-18

Kresznerics Ferenc Városi Könyvtár, Celldömölk
Adószám: 15425966-1-18

*

Celldömölk Város Önkormányzata a társadalmi szervezetek, karitatív szervezetek, klturális és sportegyesületek tevékenységét szerény keretek között ez évben is támogatni kívánja. A támogatásokra pályázatok még március 15-éig benyújthatók.

3883

Hüllők, rágcsálók a KMK-ban

A hónap elején öt napig volt látható a Kemenesaljai Művelődési Központban a kecskeméti akvárium és terárium vándorkiállítása. A Kapuvárról hozzánk érkezett 30 terráriumban 35 féle állatot láthattunk a vadászgörénytől az óriáskígyóig. Az állatok egy részét kívánságra megsimogathatták, kézbe, nyakba vehették a látogatók. Elsősorban iskolások, természetvédelmi, biológiai szakkörök tanulmányozták a számunkra kissé misztikus állatokat. A terárium lakóit két gondozó kísérte. Ők őrizték, gondozták, etették, szállították az állatokat. Az eledel almából, salátából, egerekből, nyershúsból állt.

-gyi

Schimmer Győző
gyepmester

9500 Celldömölk, Pápai u. 6.
Privát: 9500 Celldömölk, Sági út 9. IX. 39.

06/30/561-938

Kóbor és elveszett, közterületen elhullott állatok, kutyák bejelentése.

AGRO-EN-TA KFT.

Tsz-ek, kisgazdák figyelem!

MTZ 50, 80, IFA, T25, T-Z-4-K erőgépalkatrész szaküzlet (ékszíjak, csapágyak, szimeringek)
AKKUMULÁTOR (182, 196, 210, 154, 88, 72, 55, 44 A)
HIDRAULIKAOLAJ, GUMIKÖPENYEK, TÖMLŐK (több méretben)

Nyitva: hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig
Telefon: 06/60/376-768. Celldömölk, Nemesdömölki u. 2.
Hétvégén telefonügyeletet tartunk: 06/95/422-418

3884

Anyakönyvi hírek

CELLDÖMÖLK

Házasság: Horváth Dezső és Regina Mónika.

Születés: Horváth János és Ebergényi Margit leánya: Katalin, Kiss Imre és Bognár Edina fia: Benedek, Nagy Zoltán József és Őri Viktória leánya: Adrienn Viktória, Marsai Csaba és Somogyi Cecília fia: Máté, Gerencsér Károly és Csihar Orsolya leánya: Eszter, Döbrönte László és Kovács Bernadett fia: Marcell, Deé Károly és Oroszlán Mária Terézia leánya: Boglárka, Szabó László és Murai Csilla Tünde fia: Gergely, Németh Zsolt és Gálik Edit Anikó fia: Márk, Imre Róbert László és Tánczos Andrea fia: Martin László, Patyi Róbert János és Boldizsár Anita fia: Patrik, Kovács Géza Péter és Pintér Anita leánya: Zsófia.

Halálozás: Zsámboki Pál, Viczmándi Józsefné sz. Gerencsér Terézia, Szeiffert Endre János, Szakály Imréné sz. Farkas Gizella, Bakos László, Kovács Gyuláné sz. Szavu Mária.

KEMENESMAGASI

Születés: Szabó Csaba Lajos és Faller Katalin Vilma fia: Martin, Gorácz Attila és Nagy Andrea Csilla fia: Máté, Horváth Zoltán és Gyarmati Mária Terézia fia: Bence.

Halálozás: Csupor Józsefné sz. Szücs Mária.

VÖNÖCK

Születés: Kurányi László és Németh Annamária leánya: Dóra.

KEMENESMIHÁLYFA

Születés: Németh Lajos és Hérincs Erzsébet Szilvia fia: Miklós.

JÁNOSHÁZA

Születés: Lovas Imre és Hideg Szilvia leánya: Erzsébet Eszter, Marton Zsolt és Németh Mónika fia: Zsolt.

BOBA

Születés: Rádli Tamás és Kóbor Erzsébet Katalin leánya: Rebeka Melinda.

Halálozás: Hutai Károlyné sz. Kovács Jolán.

MERSEVÁT

Születés: Finta József és Molnár Krisztina leánya: Dalma.

Halálozás: Dr. Agyagási Elekné sz. Pálffy Erzsébet, Somogyi János.

CSÖNGE

Születés: Györkös Sándor József és Balogh Györgyi fia: Máté Dániel, Horváth Ernő és Pusztai Katalin fia: Ákos.

EGYHÁZASHETYE

Halálozás: Pető József.

PÁPOC

Halálozás: Kozma Béla.

NAGYSIMONYI

Halálozás: Németh Gyula.

✧ *SPORT* ✧ eredmények – események ✧ *SPORT* ✧

3885

Mi lesz a celli focival?

Beszélgetőpartnerünk **Antók Zoltán,** a csapat főmecénása.

– Hogyan vágtak neki az 1996–97-es szezonnak?

– Mindenképp próbaévnek szántuk ezt a bajnokságot, ugyanis a jól menedzselt felnőtt csapattal bajnokságot kell nyernünk.

– Miért ilyen fontos ez?

– A magyar labdarúgást átszervezik, és ez az utolsó év, hogy viszonylag „könnyen" fel lehet kerülni az NB III-ba. Majd pedig ki kell építeni egy jól működő rendszert az óvodásoktól az öregfiúkig. Cél, hgoy a celli fiatalok Celldömölkön maradjanak, itt játsszanak, és az itt élő embereknek szerezzenek örömöt.

– Tudomásom szerint Ön egy beadvánnyal fordult a városi képviselő-testülethez. Mit tartalmaz ez, mi ennek a célja?

– Szeretném a létesítményeket bérbe venni, a kertészet és a liget egy részének helyén edzőpályát kialakítani. Ez számításaim szerint – az öltözők és minden helyiség felújítása – 50-60 millió forintba kerülne. Ezt fokozatosan, 3-4 év alatt valósítanánk meg. Ezt a feladatot az önkormányzat az évi 2 millió forintos sporttámogatásából nem tudná megoldani. Olyan sportcentrum kialakítása a cél, amelyben a tömegsporttól az élsportig mindenki méltó körülmények között tudna sportolni.

– Milyen esélye van Ön szerint e terv támogatásának?

– Bízom a képviselő-testületben, hogy támogatják tervemet, hiszen a kertészetet máshol is ki lehet alakítani a városban. Az edzőpálya pedig amekkora részt kivesz a ligetből, az nem változtatná meg lényegesen a liget hangulatát.

– Mi lesz, ha mégsem sikerül ez a megoldás?

– Akkor a tárgyi feltételek nem lesznek adottak az NB III-ra, márpedig az Antók Nyomdának nem érdemes egy megyeiben szereplő csapatot támogatnia.

Molnár János

Ovis labdarúgótornát rendeznek március elején az alsósági tornacsarnokban. Az apróságok, akikkel **Balhási István** edző fél esztendeje foglalkozik, nagyon készülnek. Képünkön a csapat: **Ambrus Csaba, Sebestyén Balázs, Nagy Máté, Kovács Balázs, Szabó Ádám, Velencei Tibor, Nagy Barnabás, Farkas Dávid, Sallai Tibor és Stubán Norbert.**

3886

Városi teremtatlétikai verseny

Lányok *5–6. osztály:*

30 m síkfutás:	1. Kovács bernadett (Gáyer)	5.1
	2. Mendel Katalin (Eötvös)	5.2
	3. Horváth Mónika (Gáyer)	5.4
Magasugrás:	1. Kovács Bernadett	125 cm
	2. Bellovics Diána (Gáyer)	120 cm
	3. Tanai Veronika (Berzsenyi)	110 cm
Ötösugrás:	1. Mendel Katalin	9,99 m
	2. Horváth Mónika	9,08 m
	3. Simon Eszter (Gáyer)	9,08 m
Súlylökés:	1. Szigethy Teodóra (Berzsenyi)	10,04 m
	2. Gönye Hajnalka (Gáyer)	9,92 m
	3. Dala Dóra (Gáyer)	8,79 m
6 körös futás:	1. Bellovics Diána	1:59.9
	2. Balhási Nóra (Gáyer)	2:13.7
	3. Gönye Hajnalka	2:14.8

7–8. osztály:

30 m síkfutás:	1. Szomorkovits Adrienn (Eötvös)	4.75
	2. Pozsonyi Boglárka (Eötvös)	4.8
	3. Horváth Claudia (Gáyer)	5.3
Magasugrás:	1. Kiss Melinda (Gáyer)	125 cm
	2. Ebert Zsanett (Berzsenyi)	115 cm
	3. Kutasi Zsuzsanna (Nagysimonyi)	105 cm
Ötösugrás:	1. Szomorkovits Adrienn	10,89 m
	2. Szomorkovits Lilla (Eötvös)	10,82 m
	3. Kotz Gabriella (Gáyer)	10,63 m
Súlylökés:	1. Kustos Judit (Eötvös)	8,50 m
	2. Ebert Zsanett	7,64 m
	3. Somogyi Beáta	7,49 m
6 körös futás:	1. Szomorkovits Lilla	2:00.3
	2. Hende Anikó (Eötvös)	2:04.8
	3. Tóth Szilvia (Gáyer)	2:08.3

Fiúk *5–6. osztály:*

30 m síkfutás:	1. Lendvai Gábor (Berzsenyi)	5.15
	2. Dummel Dániel (Eötvös)	5.2
	3. Kovács Tamás (Gáyer)	5.5
Magasugrás:	1. Sebestyén Bálint (Gáyer)	120 cm
	2. Kovács Tamás (Berzsenyi)	115 cm
	3. Rákóczi Zoltán (Berzsenyi)	110 cm
Ötösugrás:	1. Boda Péter (Berzsenyi)	10,93 m
	2. Lendvai Gábor	10,38 m
	3. Kovács Tamás (Gáyer)	10,38 m
Súlylökés:	1. Grebenár Gábor (Eötvös)	13,62 m
	2. Boda Péter	12,15 m
	3. Németh Tamás (Eötvös)	11,88 m
6 körös futás:	1. Szabó István (Gáyer)	1:58.6
	2. Varga Gergő (Eötvös)	2:05.4
	3. Szélesi Norbert (Eötvös)	2:06.2

7–8. osztály:

30 m síkfutás:	1. Lampért Balázs (Eötvös)	4.8
	2. Horváth Csaba (Eötvös)	4.85
	3. Németh Balázs (Gáyer)	4.9
Magasugrás:	1. Tuboly Miklós (Eötvös)	140 cm
	2. Vánkos Tamás (Kemenesmihályfa)	140 cm
	3. Szabó Levente (Kemenesmihályfa)	140 cm
Ötösugrás:	1. Tuboly Miklós	12,22 m
	2. Vánkos Tamás	12,02 m
	3. Rózsa Szilveszter (Eötvös)	11,37 m
Súlylökés:	1. Bácskai Gábor (Gáyer)	11,97 m
	2. Birkás Jenő (Berzsenyi)	10,63 m
	3. Horváth Csaba (Eötvös)	10,35 m
6 körös futás:	1. Sali Ákos (Eötvös)	1:45.6
	2. Szakál Tamás (Eötvös)	1:48.6
	3. Katzer Ádám (Egyházashetye)	1:50.0

-vl-

ÚJ KEMENESALJA
CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

Felelős kiadó: **MAKKOS ISTVÁN** polgármester. ✧ A szerkesztőbizottság tagjai: **Dala József, Györe Géza, Horváth Lajos (örökös tag), Káldos Gyula, Molnár Gábor, Nádasdy Lajos (nívódíjas), Németh Tibor, Völgyi László.** Felelős szerkesztő: **BURKON LÁSZLÓ.** Szerkesztőség: Celldömölk, Szentháromság tér 1. ✧ Nyomdai munkák: Szignatúra Kft., Szombathely. Felelős vezető: **BALLA TIBOR.** ISSN 0865-1175